

Sihtasutuse Eesti Maaelumuuseumid (MeMu) 2023. a I kvartali tegevusaruanne

29.03.2023. a kinnitas sihtasutuse nõukogu uue arengukava aastateks 2023-2026. Selle järgi on sihtasutuse missioon toetada maaelu ja maa kultuuripärandi väärtustamist ning aidata kaasa keskkonnahoidliku toidutootmise ning kestliku loomapidamise põhimõtete populariseerimisele ühiskonnas.

Sihtasutuse visioon on olla hinnatud maakultuuripärandi kompetentsi- ja hariduskeskus, kes pakub elamuslikku kogemust nii kohalikele kui välituristidele. MeMu on mõjukas maaelu trendide mõtestaja ja ühiskondlike arutelude laiendaja, kandes roheline muuseumi märgist.

Arengukava eesmärkide täitmine 2023. a I kvartalil:

Eesmärk 1: Maaelumuuseumid on Eesti mitmekesisemaid muuseumihariduse keskusi, mille elamuslikud ja mitmekülgsed programmid tekitavad huvi maaelu vastu.

Viidi läbi plaanipärased programmid lastele ja noortele. Kokku külastas 135 programmi 3332 last ja noort. Sealhulgas toimusid planeeritud ja Maaeluministeeriumi poolt toetatud Eesti toidu programmid Kurgja (CRJ) ja Ülenurme EPM) tegevuskohas. Täiskasvanute koolituses (kokakoolid) osales 63 inimest. Uudsenä näitatakse Ülenurme laste huvitegevus.

2022. a sügisel asutatud Tori Hobusekasvanduse (THK) ratsakool on osutunud väga populaarseks. Kooli õpilaste arv on 30 ja soovijaid oleks rohkem, kuid puudu jääb koolitatud ratsahobustest. Samas on lootustandev, et THK-s on kasvamas peale noori hobuseid.

Vastavalt koostöölepingule Ülenurme Gümnaasiumiga toimusid 8. klasside käsitöötunnid EPM-i tegevuskohas.

Eesmärk 2: Maaelumuuseumid tutvustavad põllumajanduse ja maaelu eri tahke üllataval, põneval ja kaasahaaraval moel, pakkudes näituste ja elava keskkonna kaudu külastajatele autentset ja kordumatut elamust.

Koostöös Eesti Loodusmuuseumiga sai valmis aastaks eksponeeritav näitus „Hirmus armas nahkhiir“. Sellele valmis ka sünnipäeva elamusprogramm ja giididuur.

Kultuuripealinn Tartu24 raames valmistati ette isetehtud traktorite näitus, mille avamine toimub II kvartalil. Samas käib ka pidev 2024. a kultuuripealinna programmi ettevalmistus.

Suurendamiseks programmide läbiviimise võimekust toimusid lepinguliste giidide ja tunniandjate koolitused.

THK-s toimusid kohtumisõhtud endiste hobusekasvatajatega. Kohtumisõhtud salvestati ja mälestused transkribeeriti. Tulevikus saab neid kasutada uute näituste või trükiste loomiseks.

I kvartalil külastas MeMu näitusi kokku 494 üksikülastajat, 178 kuni 8-aastast last ja 1550 tasuta täiskasvanud küllastajat.

Eesmärk 3: Maaelumuuseumidel on esinduslikud, hästi hoitud ja kättesaadavad maakultuuripärandi muuseumikogud ning missioonile vastav teadustegevus.

I kvartali jooksul kirjeldati MuIS süsteemis 2023. a plaanist 23% esemekogu museaale, 64% dokumentide ja käsikirjakogu museaale, lõpetati filmikogu kirjeldamine. Digiteeriti kokku 59 kaadrit, 484 diapositiivi, 1227 fotokogu museaali. Parandati 468 digihoidlasse lisatud faili.

Korrastati väikeesemete ja tekstilihoidlat, pakendati, parandati kirjeid, alustati füüsilise asukoha ja andmebaasi asukoha vastavuse kontrolli.

Alustati J. Aamissepa sünniaastapäevale pühendatud teabepäeva ettevalmistamist. Saavutati ettekannete kokkulepped Jõgeva sordiaretajatega.

Eesmärk 4: Maaelumuuseumid pakuvad oma eripärasele tegevusvaldkonnale vastavaid mitmekülgseid ja elamuslikke teenuseid.

Toimused plaanilised suurüritused: Ülenurme kogukonnale mõeldud jõulukuuskede ühise põletamise õhtu, vastlaüritused kõigis tegevuskohtades, Kurgjal toimus traditsiooniline Sakala tee matk. Suurüritusi külastas 434 inimest.

Töötati välja uusi teenuseid: era- ja korporatiivsete klientide pidusid EPM-i ruumides tellis 669 inimest. Toimused töötoad ja uued elamusprogrammid.

CRJ toitlustajad teenindasid peamiselt haridusprogrammide õpilasi. EPM-is pakub toitlustusteenust koostööpartner „Leviso“ ja THK-s „Tori maitseid“. Kaubandusteenused on kolmes tegevuskohas üsnagi tagasihoidlikud, piirdudes vaid meeneriulitel pakutavaga.

MeMu kommunikatsioon toimib vastavalt kommunikatsiooniplaanile. Kasutatakse nii kohalikke infoandjaid kui sotsiaalmeediat.

I kvartalil külastas MeMu tegevuspaiku kokku 6720 inimest. Omavahendi käive oli 53 837 €.

Eesmärk 5: Maaelumuuseumid on optimaalselt, energia- ja ressursitõhusalt ning efektiivselt majandatud asutus.

MeMu 2022. a majandusaasta aruanne kinnitati 29.03.

Põllumajandustegevuse omatulu käive oli I kvartalil 30 904€. See moodustus hobubokside rendist, loomade ja võsa müügist. Tegevused kulgevad plaanipäraselt.

Vastavalt PRIA MAK taotlusvooru projektile alustati THK arenduste hangete ettevalmistusega. Kohtuti ka hobuorganisatsioonidega, et tutvustada THK arendusi ja saada veel viimaseid nõuandeid.

Eesmärk 6: Maaelumuuseumid on motiveeriva töökeskkonna ja professionaalse kollektiiviga ühte hoidev, arenev ja hästi juhitud organisatsioon, mis järgib rohelist muuseumi tegevuspõhimõtteid.

Aasta algul toimus kõigi tegevuskohtade töötajate ühine üldkoosolek, kus selgitati uue arengukava ja tööplaani põhimõtteid. Toimused juhtkonna ja osakondade koosolekud ja teemade arutelud seoses ettevalmistavate projektidega. Vastavalt uue aasta eelarvele

korrigeeriti töötajate palgamäärasid. Asutuse keskmine palgamäär on 1297 €. Toimus 10 koolitust ja osakondade juhatajad pingutavad uute inimeste juhendamiseks. Kahjuks on suure töökoormuse tõttu siiski töötajate voolavus suur ja tuleb pidevalt leida uusi inimesi. Maakohtades on tööjõu leidmine probleemiks.

MeMu nõukogu käis realselt koos ühel korral ja ühel korral oli elektrooniline Teams-kanali koosolek. Võeti vastu uus arengukava, kinnitati 2023. a tööplaan ja eelarve ning kinnitati majandusaasta aruanne. Jooksvate küsimustena jälgitakse MeMu majandustulemusi.